ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਸ਼ਰਮਾ

ਬਨਾਮ

ਰਾਜ (ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਐਨਸੀਟੀ ਸਰਕਾਰ)

(ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਐਨਸੀਟੀ ਸਰਕਾਰ)

(2011 ਦੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 1473)

ਅਕਤੂਬਰ 18, 2023

[ਅਭੈ ਐਸ. ਓਕਾ ਅਤੇ ਸੰਜੇ ਕਰੋਲ", ਜੇ.ਜੇ.]

ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਮੁੱਦਾ:

ਪੀੜਤ-ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਚਾਰ ਮਰਨ ਦੇ ਐਲਾਨ ਦਿੱਤੇ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਅਤੇ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ 302 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ.

ਪੀਨਲ ਕੋਡ, 1860-ਐੱਸ. 302-ਸਬੂਤ ਐਕਟ, 1872-ਮਲਟੀਪਲ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ - ਇਸਤਗਾਸਾ ਕੇਸ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਪੀੜਤ ਦਾ ਝਗੜਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬੌਸ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਸਕੂਲ ਦੇ ਨੇੜੇ ਇੱਕ ਖੁੱਲੀ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਲੈ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇੱਕ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਦਲੀਲ, ਉਸਨੂੰ ਅੱਗ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ - ਪੀੜਤ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਪੀੜਤ ਨੇ ਚਾਰ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ - ਮਲਕੀਅਤ:

ਹੋਲਡ: ਡੀਡੀ-1 ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਤੀਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ-16-ਏਐਸਆਈ ਨੇ ਘਟਨਾ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਿਆਨ ਹੈ ਕਿ ਓਪਰੇਟਰ 'ਡੀਓ ਰੂਮ' ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ-16 ਨੇ ਇੱਕ ਲੜਕੀ ਲੱਭੀ ਸੀ। ਬਲਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਉਸਦੇ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜੇਕਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਬਿਆਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-16 ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੁੰਦਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਅੰਦਰ ਮਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਐੱਸ.32 ।Eਏ-ਡੀਡੀ-।। ਦਾ ਅਰਥ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਪੀਡਬਲਯੂ-8-ਡਾਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਮੈਡੀਕੋ-ਲੀਗਲ ਇਨਕੁਆਰੀ ਰਜਿਸਟਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਐਂਟਰੀ ਹੈ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਮਰਨ ਵਾਲੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਵੀ ਉਨਾ ਹੀ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਕਾਰਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਾਰਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਇੱਥੇ, ਇਹ ਸੜਨ ਦੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ, ਦਲੀਲ ਨਾਲ, ਨਾਕਾਫ਼ੀ ਹੈ - ਕੋਈ ਖਾਸ ਪਛਾਣ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ ਕਿ ਕਿਹੜੇ ਸਾਧਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੱਟਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਗਈਆਂ (ਪੈਟਰੋਲ) - ਡੀਡੀ-।।। ਪੀਡਬਲਯੂ-17-ਐੱਸ।- ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ- ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਤੀਜਾ ਬਿਆਨ, ਕਿਸੇ ਡਾਕਟਰ ਜਾਂ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਸਮਝਦਾਰੀ ਦੇ ਨਿਯਮ ਵਜੋਂ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸਮਰਥਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ - ਇਹ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੀਜਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਕਿ ਇਲਾਜ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਉਸ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ

ਡਾਕਟਰੀ ਟੀਮ ਦੁਆਰਾ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਬਿਆਨ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ. , ਯਕੀਨ ਨਾਲ, ਕਿ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਦਾ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਨ ਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ, ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਡੀਡੀ-III ਡੀਡੀ-IV ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਬਿਆਨ ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਏ) ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਵਿਗੜਨਾ ਅਤੇ b) ਕਿਸੇ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੀ ਗੈਰ-ਉਪਲਬਧਤਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਡਾਕਟਰ ਜਿਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਜਿਹਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸੁਤੰਤਰ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੀ ਘਾਟ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮਾਂ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਅਜਿਹੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਇੱਕ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਡਿਗਰੀ ਤੱਕ, ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੁੱਸੇ ਦੁਆਰਾ ਨਿਭਾਈ ਗਈ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ - ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਐਲਾਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਦੋਸ਼ੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਇਸਤਗਾਸਾ ਕੇਸ ਵਿਚ ਅਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਹਨ। [ਪਰਾ 15, 16, 17, 19, 26]

ਮਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ - ਕਈ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ - ਕਈ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੇਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵੇਲੇ, ਅਦਾਲਤ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ:

ਆਯੋਜਤ: 1. ਸਾਰੇ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਲਈ ਮੁਢਲੀ ਲੋੜ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਵੈਇੱਛਤ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਬਿਆਨ ਮਨ ਦੀ ਫਿੱਟ ਅਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ; 2. ਸਾਰੀਆਂ ਮਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਇਕਸਾਰ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ - ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਅਜਿਹੇ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅਸੰਗਤਤਾਵਾਂ 'ਇਸਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਹਿੱਲਣ ਲਈ ਸਮੱਗਰੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ; 3. ਜਦੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅਸੰਗਤਤਾ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਹੋਰ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; 4. ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੰਨੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਬਿਆਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ; 5. ਹਰੇਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੀ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ- ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਹੜੇ ਬਿਆਨਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕੇਸ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ; 6. ਜਦੋਂ ਅਸੰਗਤਤਾਵਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਜਾਂ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸੱਚਾਈ ਅਤੇ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋਣ ਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ; 7. ਅਸੰਗਤਤਾਵਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਡਾਕਟਰੀ ਤੰਦਰੁਸਤੀ, ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ, ਹੋਰ ਕਾਰਕਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਟਿਊਸ਼ਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ, ਆਦਿ [ਪੈਰਾ 9] ਦੇ ਨਾਲ ਮਹੱਤਵ ਮੰਨਦੀ ਹੈ।

ਕਮਲਾ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (1993) 1 ਐੱਸਸੀਸੀ 1; ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਪਰਵੀਨ ਕੁਮਾਰ (2005) 9 ਐੱਸਸੀਸੀ 769: [2005] 9 ਐੱਸਸੀਸੀ 769; ਅਮੋਲ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਐਮ.ਪੀ. (2008) 5 ਐੱਸਸੀਸੀ 468: [2008] 8 ਐੱਸਸੀਆਰ 956; ਲਖਨ ਬਨਾਮ ਐਮ.ਪੀ. (2010) 8 ਐੱਸਸੀਸੀ 514: [2010] 9 ਐੱਸਸੀਆਰ 705; ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ (2022) ਐਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਐਸਸੀ 1019; ਆਸ਼ਾਬਾਈ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ (2013) 2 ਐੱਸਸੀਸੀ 224: [2013] 1 ਐੱਸਸੀਆਰ 115; ਜਗਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਰਾਜ (ਦਿੱਲੀ ਦਾ ਐੱਨਸੀਟੀ) (2019) 8 ਐੱਸਸੀਸੀ 779: [2019] 11 ਐੱਸਸੀਆਰ 1137; ਉੱਤਮ ਵਾਈ. ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ (2022) 8 ਐੱਸਸੀਸੀ 576 - 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (2008) 4 ਐੱਸਸੀਸੀ 265: [2008] 2 ਐੱਸਸੀਆਰ 959; ਚਾਕੋ ਬਨਾਮ ਕੇਰਲਾ ਰਾਜ (2003) 1 ਐੱਸਸੀਸੀ 112; ਪੀ.ਵੀ. ਰਾਧਾਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ (2003) 6 ਐੱਸਸੀਸੀ 443: [2003] 1 ਸੁੱਪਲ. ਐੱਸਸੀਆਰ 745; ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ (2011) 10 ਐੱਸਸੀਸੀ

173: [2011] 12 ਐੱਸਸੀਆਰ 1205; ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਰਾਓ ਬਨਾਮ ਬਾਂਬੇ ਸਟੇਟ ਆਫ਼ ਏਆਈਆਰ 1958 ਐਸਸੀ 22: [1958] ਐਸਸੀਆਰ 552; ਹਰੀ ਓਬੂਲਾ ਰੈਡੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ (1981) 3 ਐੱਸਸੀਸੀ 675; ਪੁਲੀਚੇਰੀਆ ਨਾਗਾਰਾਜੂ ਉਰਫ ਨਾਗਰਾਜਾ ਰੈਡੀ ਬਨਾਮ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ (2006) 11 ਐੱਸਸੀਸੀ 444: [2006] 4 ਸੁੱਪਲ. ਐੱਸਸੀਆਰ 633- ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2011 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰ.1473 ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 31.05.2010 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ

2009 ਦੇ ਸੀਆਰਐਲਏ ਨੰ. 431 ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਦਿੱਲੀ ਦਾ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਾਮਿਨੀ ਜੈਸਵਾਲ, ਅਨੀਸ਼ ਢੀਂਗਰਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਾਣੀ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਐਸ਼ਵਰਿਆ ਭਾਟੀ, ਏ.ਐਸ.ਜੀ., ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਿਰਨ ਸੂਰੀ, ਸ. ਸੋਨੀਆ ਮਾਥੁਰ, ਸ੍ਰ. ਐਡਵੋਕੇਟ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਨਿਧਾ ਮਹਿਰਾ, ਸ. ਰੁਖਮਿਨੀ ਬੋਬੜੇ, ਸੰਜੇ ਕੇ. ਤਿਆਗੀ, ਅਦਿਤ ਖੇਰਾਣਾ, ਸ਼ੁਬਰਾਂਸ਼ੂ ਪਾਧੀ, ਉਦੈ ਖੰਨਾ, ਅਰੁਣ ਕੁਮਾਰ ਯਾਦਵ, ਸ਼ਰੀਕਾਂਤ ਨੀਲੱਪਾ ਤਰਦਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ. ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ.

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੰਜੇ ਕਰੋਲ ਜੇ.

1. ਇਹ ਅਪੀਲ 31 ਮਈ 2010 ਦੀ 2009 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 431, 2010 ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ- ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਸ਼ਰਮਾ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 302 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੀ ਹੈ, 1860', ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਦਿੱਲੀ ਦੁਆਰਾ, 30 ਅਪ੍ਰੈਲ 2009 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਨਿਵਾਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਤੱਥ

2. ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਤੱਥ ਹਨ: -

2.1 ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਸਰਸਵਤੀ ਵਿਹਾਰ, ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਮੈਸਰਜ਼ ਸਾਈ ਟੈਲੀਕਾਮ ਵਿਖੇ ਸਹਿਕਰਮੀ ਸਨ, ਜਿੱਥੇ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਗਾਹਕ ਦੇਖਭਾਲ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਟੀਮ ਲੀਡਰ/ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਮੈਨੇਜਰ ਸੀ। 20-21 ਸਤੰਬਰ 2007 ਦੀ ਦਰਮਿਆਨੀ ਰਾਤ ਨੂੰ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਕੁਈਨ ਮੈਰੀ ਸਕੂਲ, ਮਾਡਲ ਟਾਊਨ, ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਨੇੜੇ ਅੱਗ ਦੀ ਲਪੇਟ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਸਪਤਾਲਾਂ, ਅਰਥਾਤ ਐਲਐਨਜੇਪੀ ਹਸਪਤਾਲ ਅਤੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਅਗਰਸੇਨ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, 03 ਅਕਤੂਬਰ 2007 ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ।

2.2 ਇਹ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਦੋਵਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਦੋਸਤੀ ਬਣ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਕਸਰ ਕੰਮ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਨੂੰ ਘਰ ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਜੋ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਹੋਏ ਝਗੜੇ ਕਾਰਨ ਉਹ ਉਸ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੌਸ ਨਾਲ ਸਨ, ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਸਕੂਲ ਦੇ ਨੇੜੇ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਲੈ ਗਿਆ ਅਤੇ ਤਕਰਾਰ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ, ਉਸ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ।

2.3 ਹਸਪਤਾਲ ਜਾਂਦੇ ਸਮੇਂ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਅਨੂਪ ਸਿੰਘ (ਪੀਡਬਲਯੂ-16) ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਐਸਆਈ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ (ਪੀਡਬਲਯੂ-17) ਨੇ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ, ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 307 ਆਈਪੀਸੀ ਤਹਿਤ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਦੋਸ਼ੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ 21 ਸਤੰਬਰ 2007 ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ,

06 ਫਰਵਰੀ 2008 ਨੂੰ ਧਾਰਾ 302 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਚਲਾਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਤੀਜੇ

3. ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਕੁੱਲ 25 ਗਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ। ਹੇਠਾਂ ਇਸਦੀ ਸਾਰਣੀਬੱਧ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਹੈ: -

ਸ੍ਰ. ਨੰ.	ਰਸਮੀ ਗਵਾਹ	ਪਦਾਰਥਕ ਗਵਾਹ	ਮੈਡੀਕਲ ਗਵਾਹ
1	ਪੀਡਬਲਯੂ1- Hਸੀ ਰਾਜੀਵ ਕੁਮਾਰ ਇੱਕ ਡਿਊਟੀ ਅਫਸਰ	ਪੀਡਬਲਯੂ16- ਏਐੱਸ। ਅਨੂਪ ਸਿੰਘ ਇੰਚਾਰਜ ਪੀ.ਸੀ.ਆਰ ਵੈਨ ਕਮਾਂਡਰ 63	ਪੀਡਬਲਯੂ7- ਡਾ: ਲਤਾ ਸੀਨੀਅਰ ਨਿਵਾਸੀ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਸਾਰ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ
2	ਪੀਡਬਲਯੂ2- ਸੀ.ਟੀ. ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਫੋਟੋਗ੍ਰਾਫਰ	ਪੀਡਬਲਯੂ15- ਸੀ.ਟੀ. ਸੁਬੋਧ ਕੁਮਾਰ ਪੀਸੀR ਵੈਨ ਵਿੱਚ ਪੀਡਬਲਯੂ16 ਦੇ ਨਾਲ ਹੈ	ਪੀਡਬਲਯੂ8-ਡਾ. ਐੱਸ.ਐੱਨ. ਬਸਨਾ LਐੱਨJਪੀ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਸੀMO ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ
3	ਪੀਡਬਲਯੂ4- ਐੱਸ। ਮਨੋਹਰ ਲਾ ਡਰਾਫਟਸਮੈਨ	ਪੀਡਬਲਯੂ17- ਐੱਸ। ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਉਸ ਨੇ ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਦਾ ਐਮ.ਐਲ.ਸੀ	ਪੀਡਬਲਯੂ12- ਡਾ.ਕੇ.ਗੋਇਲ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਕਰਵਾਇਆ
4	ਪੀਡਬਲਯੂ9- ਸੀ.ਟੀ. ਮੁਕੇਸ਼ ਸੀ.ਐਫ.ਐਸ.ਆਈ. ਵਿਖੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਸੀਲਬੰਦ ਪਾਰਸਲ ਲੈ ਗਏ	ਪੀਡਬਲਯੂ13- ਸੀ.ਟੀ. ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਐਸ.ਆਈ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ	ਪੀਡਬਲਯੂ18- ਡਾ. ਫਿਰਦੌਸ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ
5	ਪੀਡਬਲਯੂ10- Hਸੀ ਪ੍ਰਮੋਦ ਕੁਮਾਰ MHਸੀ(M) ਵਿਖੇ ਤਾਇਨਾਤ	ਪੀਡਬਲਯੂ5- ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜਸਮੇਰ ਕੌਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮਾਂ	ਪੀਡਬਲਯੂ19- ਡਾ: ਸੰਜੇ ਐਸ.ਆਰ. ਸਰਜਰੀ ਮੁਲਜ਼ਮ ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਸ਼ਰਮਾ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ
6	ਪੀਡਬਲਯੂ11- Hਸੀ ਨਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਐਸ.ਆਈ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਅਗਰਸੇਨ ਹਸਪਤਾਲ ਪੁੱਜੇ	ਪੀਡਬਲਯੂ6- ਸ਼. ਯਸ਼ੀਨ ਨਾਗਪਾਲ M/ਐੱਸ ਸਾਈ ਟੈਲੀਕਾਮ ਦਾ ਪਾਰਟਨਰ, ਜਿੱਥੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ	ਪੀਡਬਲਯੂ20- ਡਾ ਗੀਤਾ ਰਾਮਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮਾਈਕਰੋ ਬਾਇਓਲੋਜਿਸਟ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਖੂਨ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ

7	ਪੀਡਬਲਯੂ14- ਏਐੱਸ। ਸੁਰੇਸ਼ ਚੰਦ ਉਹ ਮੁਆਇਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਗਏ	ਪੀਡਬਲਯੂ3- ਹੇਮੰਤ ਅਨੇਜਾ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਜੀਜਾ	ਪੀਡਬਲਯੂ22- ਡਾ: ਅਸ਼ੀਸ਼ ਸ਼ਰਮਾ MLਸੀ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ
8	ਪੀਡਬਲਯੂ21- ਸ਼. ਕੇ.ਕੇ. ਸ਼ਰਮਾ ਮਹਾਰਾਜਾ ਅਗਰਸੇਨ ਹਸਪਤਾਲ ਤੋਂ ਰਿਕਾਰਡ ਕਲਰਕ		ਪੀਡਬਲਯੂ24- ਸ਼੍ਰੀ ਪ੍ਰਦੀਪ ਕੁਮਾਰ ਮਿਸ਼ਰਾ ਜੂਨੀਅਰ ਵਿਗਿਆਨਕ ਅਫਸਰ, ਸੀਐਫਐਸਐਲ, ਕਲਕੱਤਾ ਨੇ ਖੂਨ ਅਤੇ ਵਾਲਾਂ ਦੇ ਨਮੂਨਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ।
9	ਪੀਡਬਲਯੂ23- ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਹਰੀਸ਼ ਚੰਦਰ ਐੱਸ। ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਸਾਈਟ ਪਲਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ; MHਸੀ(M) ਦਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ;		ਪੀਡਬਲਯੂ25- ਸ਼੍ਰੀ ਬਿਜਯੰਤਰ ਮੁਖੋਪਾਧਿਆਏ ਜੂਨੀਅਰ ਵਿਗਿਆਨਕ ਅਫਸਰ, ਸੀਐਫਐਸਐਲ, ਕਲਕੱਤਾ ਨੇ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੀ ਬੋਤਲ ਦੀ ਸੜੀ ਹੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ।

4. ਪੀਡਬਲਯੂ18, ਪੀਡਬਲਯੂ8, ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ12 (ਡਾਕਟਰਾਂ) ਦੀਆਂ ਗਵਾਹੀਆਂ ਨੇ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਤ ਸੜਨ ਦੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਸੀ, ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੋ ਤੱਥ ਪੀਡਬਲਯੂ16, ਪੀਡਬਲਯੂ17, ਪੀਡਬਲਯੂ5, ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ6 ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹਨ।

4.1 ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਚਾਰ ਮਰਨ ਦੇ ਐਲਾਨ ਦਿੱਤੇ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.16 ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਯਾਨੀ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ, ਜੋ ਪੀਸੀਆਰ ਵੈਨ ਵਿੱਚ, ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਐਲਐਨਜੇਪੀ ਹਸਪਤਾਲ ਲੈ ਗਿਆ। ਭਾਵੇਂ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਇਸ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੀ ਸੱਚਾਈ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ15, ਜੋ ਪੀਡਬਲਯੂ16 ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ ਜਦੋਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੇ ਬਿਆਨ ਨਹੀਂ ਸੁਣਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹੀ ਪਾਇਆ ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੱਸਣ ਲਈ ਸਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਅਜਿਹਾ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਈ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

4.2 ਦੂਜਾ ਡਾ. ਰਾਜ (ਪੀਡਬਲਯੂ-18) ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਐਮਐਲਸੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਸੀ ਅਤੇ "ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਦੁਆਰਾ" ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੀਡਬਲਯੂ8 ਨੇ ਉਸਦੇ ਬਿਆਨ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ। ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀਆਂ ਗਵਾਹੀਆਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਗਵਾਹੀਆਂ ਨੂੰ ਅਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦੇਣ ਦੀਆਂ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ।

4.3 ਤੀਸਰਾ ਮਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਪੀਡਬਲਯੂ17 ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਐੱਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਇਸ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ 'ਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਇੱਕ ਕੋਰੇ ਕਾਗਜ਼ 'ਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਲਏ ਸਨ, ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਐਫਆਈਆਰ ਵਿੱਚ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਡਾਕਟਰ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ

ਮਿਲਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ “ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ” ਅਨੁਸਾਰ ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਸਮਝਦਾਰੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਅਤੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿਖਾਇਆ ਸੀ।

4.4 ਚੌਥਾ" ਮਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਪੀਡਬਲਯੂ 5 (ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮਾਂ) ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਦੇ ਬਿਆਨ, ਜਾਂਚ-ਇਨ-ਚੀਫ਼ ਅਤੇ ਜਿਰ੍ਹਾ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਮਾਨਸਿਕ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਇਹ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਬਿਆਨ 22 ਸਤੰਬਰ 2007 ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਉਸਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿਗੜਨ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਸਨੂੰ 03 ਅਕਤੂਬਰ 2007 ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਛੇ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਵੈਂਟੀਲੇਟਰ ਸਪੋਰਟ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

4.5 ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਾਰੇ ਚਾਰ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਕਸਾਰ, ਸਵੈ-ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਕੀਤੇ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਤੰਦਰੁਸਤ ਮਾਨਸਿਕ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪੀਡਬਲਯੂ6, ਅਰਥਾਤ ਯਾਸੀਨ ਨਾਗਪਾਲ ਦੀਆਂ ਗਵਾਹੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਦੋਸ਼ੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਲਗਭਗ 12:30 ਵਜੇ ਦਫਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲੇ ਸਨ। ਜ਼ਾਬਤਾ ਫ਼ੌਜਦਾਰੀ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1973 ਦੀ ਧਾਰਾ 313 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਵੇਰੇ 12:00 ਵਜੇ ਦਫ਼ਤਰ ਤੋਂ ਚਲਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ। ਅਜੇ ਵੀ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਸੀ।

4.6 ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਬਿਆਨ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ6 ਦਾ ਬਿਆਨ ਬੇਦਾਗ਼ ਅਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਰਹਿਤ ਸੀ।

4.7 ਇਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਦੋਸ਼ੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 302, ।ਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ।

ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਤੀਜੇ

5. ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੌਤ ਦਾ ਘਾਤਕ ਸੁਭਾਅ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਹੁੰਚੇ ਸਿੱਟਿਆਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਅਤੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲ ਗੁਣਾਂ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ ਹਰੇਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਤੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਤਰਕ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:-

5.1 ਪੀਡਬਲਯੂ16 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਡੀਡੀ-। ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ15 ਨੇ ਬਿਆਨ ਨਹੀਂ ਸੁਣਿਆ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸਦੀ ਜਿਰ੍ਹਾ ਵਿੱਚ, ਪੀਡਬਲਯੂ15 ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ "ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਤੱਥ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਘਟਨਾ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ"। ਅੱਗੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਾਹਨ ਦਾ ਡਰਾਈਵਰ ਜਦੋਂ ਸਾਇਰਨ ਵੱਜਣ ਨਾਲ ਗੰਭੀਰ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਜਾਣ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਕੋਈ ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੁਣਿਆ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਪੀਡਬਲਯੂ16 ਨੂੰ ਕੀ ਕਿਹਾ।

5.2 ਡੀਡੀ-।। ਪੀਡਬਲਯੂ18 ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪੀਡਬਲਯੂ16 ਨੂੰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਡੀਡੀ-। ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਸੀ। ਸਬੰਧਤ ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਸਮੇਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਫਿਟਨੈਸ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਵੀ ਬਿਆਨਬਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ "ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਦੁਆਰਾ" ਜੋੜਨਾ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ

ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ18 ਨੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਮੰਨਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ।

5.3 ਡੀਡੀ-III ਸਵੇਰੇ 3.30 ਏM ਤੋਂ ਪੀਡਬਲਯੂ17 'ਤੇ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਨਾਂ ਵੀ ਹੈ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਰਾਤ 1.40 ਵਜੇ ਤੋਂ 3.30 ਵਜੇ ਤੱਕ, ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਵੱਲੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਤਿੰਨ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਉਹ ਸੜੀ ਹੋਈ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀ ਸੀ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਹੋਣ ਤੱਕ ਸਿਰਫ਼ ਦੋ ਘੰਟੇ ਹੀ ਹੋਏ ਸਨ।

5.4 ਡੀਡੀ-IV ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ5 ਇੱਕ ਦਿਲਚਸਪੀ ਵਾਲਾ ਗਵਾਹ ਸੀ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ "ਬਹੁਤ ਹੀ ਕੋਈ ਦਲੀਲ" ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਡੀਡੀ-IV ਵੀ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ।

6. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆ ਗਿਆ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਆਧਾਰ ਇਹ ਸੀ ਕਿ 25% ਝੁਲਸਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਬਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਫਿੱਟ ਮਾਨਸਿਕ ਸਥਿਤੀ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਚੈਪਟਰ 13 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ਗੀ, ਜੋ ਕਿ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਕੋਈ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਨਿਯਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜੇਕਰ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸਾਰੀਆਂ ਸਾਵਧਾਨੀਆਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਖਤ ਜਾਂਚ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ।

7. ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਤੀਸ ਹਜ਼ਾਰੀ, ਪੱਛਮੀ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ

8. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਵੱਲ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਕਈ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਵਾਲੇ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ।

8.1 ਕਮਲਾ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ" ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ:

"5. ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਤੈਅ ਹੈ ਕਿ ਮਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਾ ਇਕੋ ਇਕ ਆਧਾਰ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਇਹ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਟੈਸਟਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ (ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਰਾਓ ਬਨਾਮ ਬੰਬਈ ਸਟੇਟ [ਏਆਈਆਰ 1958 ਐਸਸੀ 22: 1958 ਐਸਸੀਆਰ 552: 1958 ਸੀਆਰਆਈ ਐਲਜੇ) 106]) ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਕਈ ਬਾਅਦ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਕਰਨ ਦੇ ਕਈ ਮੌਕੇ ਮਿਲੇ। , ਭਾਵ, ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੌਤ ਘੋਸ਼ਣਾ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਇੱਕਸਾਰ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਮਰਨ ਵਾਲਾ ਘੋਸ਼ਣਾ ਸਵੈ-ਇੱਛਤ, ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਅਤੇ ਤੰਦਰੁਸਤ ਮਾਨਸਿਕ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ 'ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਹਨ, ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਅਸੰਗਤਤਾਵਾਂ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਸੰਗਤਤਾਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਥਿਤੀ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ।"

8.2 ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਪਰਵੀਨ ਕੁਮਾਰ '' ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ:

"10..... ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਤਸੱਲੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮਰਨ ਵਾਲਾ ਐਲਾਨਨਾਮਾ ਸੱਚਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੰਸਕਰਣ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੋ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਬਾਰੇ ਗੰਭੀਰ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਸੀ. ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਸਬੂਤ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਨੂੰ ਪਰਖਣ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ..."

8.3. ਅਮੋਲ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਐਮ.ਪੀ. ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ,

13... ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਅਸੰਗਤੀਆਂ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਸੰਗਤਤਾਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਪਦਾਰਥਕ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ।"

8.4 ਕਈ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਲਖਨ ਬਨਾਮ ਐਮ.ਪੀ.12 ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ-

"21.... ਜੇਕਰ ਕਈ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅਸੰਗਤਤਾਵਾਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇੱਕ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਵਰਗੇ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਘੋਸ਼ਣਾ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਇਸਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਬਹੁਤ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਹੈ।"

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

8.5 ਅਸ਼ਬਲ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਵਿੱਚ," ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ:-

"15. ਜਦੋਂ ਕਈ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਹਰੇਕ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦਾ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਮੁੱਲ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ' ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਭਿੰਨਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।"

8.6 ਜਗਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਰਾਜ (ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਐਨ.ਸੀ.ਟੀ.) ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਿਧਾਂਤ ਵੇਖੇ ਗਏ:

31. ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਸਰਵੇਖਣ ਇਹ ਦਰਸਾਏਗਾ ਕਿ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ:

31.6. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੌਤ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਹਨ, ਤਾਂ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇੱਥੇ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅਸੰਗਤਤਾਵਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਸੰਗਤਤਾਵਾਂ ਦੀ ਹੱਦ ਫਿਰ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨੀ ਪਵੇਗੀ। ਅਸੰਗਤਤਾਵਾਂ ਸੁਲਝਾਉਣਯੋਗ ਹੋਣ ਲਈ ਬਾਹਰ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

31.7. ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਅਸੰਗਤੀਆਂ ਵੇਰਵੇ ਜਾਂ ਵਰਣਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਜਿਥੋਂ ਤੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧਕ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਵੇਖੇਗੀ ਕਿ ਕਿਸ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਘੋਸ਼ਣਾ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਉਹ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ;

31.8. ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਤੀਜੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਹਨ ਅਤੇ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਅਸੰਗਤਤਾਵਾਂ ਨਿਰਪੱਖ ਹਨ ਅਤੇ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਅਸੰਗਤ ਹਨ। ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਵਿੱਚ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੌਤ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੰਦਭਾਗੀ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮਰਨ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਪਹਿਲੇ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ। ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਇੱਕ ਅਸੰਗਤ ਮਰਨ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦਾ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਮਰਨ ਦੇ ਐਲਾਨ ਦਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।"

8.7 ਉੱਤਮ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ:

"15. ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਈ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਵਾਲ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦੱਸੇ ਗਏ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਕ ਕਾਰਕ ਕੀ ਹੋਣਗੇ? ਸਿੱਟਾ ਸਮੱਸਿਆ ਉਦੋਂ ਹੋਰ ਵੀ ਗੰਭੀਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਰਨ ਦੇ ਐਲਾਨ ਆਪਾ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਰ ਪਦਾਰਥਕ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਬਰਾਬਰ ਮਹੱਤਵ ਹੈ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਡਾਕਟਰੀ ਸਬੂਤ ਜੋ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਸਰੀਰਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ/ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ/ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਦਾ ਘੇਰਾ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹਾਲਾਤ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਨਗੇ।"

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਈ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਵਾਲੇ ਕੇਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵੇਲੇ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਿਧਾਂਤ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ:

9.1 ਸਾਰੇ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਲਈ ਮੁੱਢਲੀ ਲੋੜ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਵੈਇੱਛਤ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਬਿਆਨ ਮਨ ਦੀ ਫਿੱਟ ਅਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ;

9.2 ਸਾਰੀਆਂ ਮਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਇਕਸਾਰ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਅਜਿਹੇ ਕਥਨਾਂ ਵਿਚ ਅਸੰਗਤਤਾ 'ਇਸਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਹਿੱਲਣ ਲਈ ਸਮੱਗਰੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ;

9.3 ਜਦੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਅਸੰਗਤਤਾ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਹੋਰ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

9.4 ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਨੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਬਿਆਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

9.5 ਹਰੇਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੀ ਇਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹੜੇ ਬਿਆਨਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

9.6 ਜਦੋਂ ਅਸੰਗਤਤਾਵਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਜਾਂ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸੱਚਾਈ ਅਤੇ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋਣ ਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ।

9.7 ਅਸੰਗਤਤਾਵਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਡਾਕਟਰੀ ਤੰਦਰੁਸਤੀ, ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ, ਹੋਰ ਕਾਰਕਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਟਿਊਸ਼ਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ, ਆਦਿ ਦੇ ਨਾਲ ਮਹੱਤਵ ਮੰਨਦੀ ਹੈ।

10. ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕੁਝ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੁਆਰਾ ਸੜਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਦੀ ਹੱਦ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

10.1 ਚਾਕੋ ਬਨਾਮ ਕੇਰਲਾ ਰਾਜ" ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ, 70 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ, 80% ਸੜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਰਨ ਦੇ ਐਲਾਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ, ਘੋਸ਼ਣਾ ਸੜਨ ਤੋਂ 8-9 ਘੰਟੇ ਬਾਅਦ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਿੰਟ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਰਾਦੇ ਅਤੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜ਼ਖ਼ਮ ਦੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਵਿੱਚ "ਚੇਤੰਨ, ਗੱਲ ਕਰਨ" ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਸਥਿਤੀ ਮਰੀਜ਼ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗੀ, ਨਾ ਹੀ ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਸਬੂਤ। ਜਾਂ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ।

10.2 ਵਿੱਚ ਪੀ.ਵੀ. ਰਾਧਾਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕੋਈ ਸਖ਼ਤ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਇਕਸਾਰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਉਧਾਰ ਦੇਣਾ ਕਿ ਕੀ ਸੜਨ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਐਲਾਨ ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਨਿਰਣਾਇਕ ਕਾਰਕ ਹੈ। ਇਹੀ ਗੱਲ ਬਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ, ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਸਰੀਰ ਦੇ ਅੰਗਾਂ, ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹੋਰ ਕਾਰਕਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗੀ।

10.3 ਵਿੱਚ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਦੀ ਮੌਤ। 95-97% ਸੜਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਘੋਸ਼ਣਾ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਵੇਲੇ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਫੋਰਟਵਿਨ ਅਤੇ ਪੈਥੀਡੀਨ ਦੇ ਟੀਕਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਧੀਨ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਧਾਰਨ ਸੁਚੇਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ।

11. ਉੱਤਮ (ਸੁਪਰਾ) ਦੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਰਾਓ ਬਨਾਮ ਬੰਬਈ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਦੀ ਪਰਖ ਕਰਨ ਲਈ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਮਰਨ ਦੇ ਮੌਕੇ ਵਰਗੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਨਿਰੀਖਣ ਲਈ ਮਨੁੱਖ, ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਜੇ ਰਾਤ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਕੀ ਕਾਫ਼ੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਸੀ; ਕੀ ਬਿਆਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਨ ਦੀ ਆਦਮੀ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ, ਉਸ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ, ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਸਮੇਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ; ਕਿ ਬਿਆਨ ਪੂਰੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਇਕਸਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਸ ਕੋਲ ਇਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮਰਨ ਵਾਲੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ

ਦੇ ਕਈ ਮੌਕੇ ਸਨ; ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਬਿਆਨ ਸਭ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਟਿਊਸ਼ਨ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

12. ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਤਤਕਾਲ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦੇ ਹਾਂ।

13. ਡੀਡੀ-I ਹੇਠਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ।

"ਡੀਡੀ ਨੰਬਰ 8ਏ ਮਿਤੀ 21/09/07 ਪੀ.ਐਸ. ਮਾਡਲ ਟਾਊਨ ਦਿੱਲੀ ਪੀਸੀਆਰ ਅਤੇ ਡਿਸਪੈਚ ਤੋਂ ਜਾਣਕਾਰੀ।

ਰਾਤ ਨੂੰ 1:55 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ। 058 ਦੇ ਸੰਚਾਲਕ ਨੇ ਡੀਓ ਰੂਮ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ ਰਿਪੋਰਟ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਏ.ਐਸ.ਆਈ. ਅਨੂਪ ਸਿੰਘ ਨੰਬਰ 5331/ਪੀ.ਸੀ.ਆਰ ਨੇ ਰਿਪੋਰਟ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕੁਈਨ ਮੈਰੀ ਸਕੂਲ, ਮਾਡਲ ਟਾਊਨ ਕੁਆਟਰ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਲੜਕੀ ਸੜ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਮਨਦੀਪ ਪੁੱਤਰ ਸਵਰਗੀ ਹਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਏਜੇ-55ਸੀ, ਸ਼ਾਲੀਮਾਰ ਬਾਗ ਹੈ। ਉਮਰ 22 ਸਾਲ। ਸੀਏ॥ ਸੀeਐੱਨਟੀer ਵਿਖੇ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਕੰਮ ਮੇਰੇ ਦੋਸਤ ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ। LਐੱਨJਪੀ, ਬੁਰਾੜੀ ਪਹੁੰਚਣ 'ਤੇ ਰੋਜ਼ਨਾਮਚਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੀਸੀਆਰ ਕਾਲ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਸੀਟੀ ਦੁਆਰਾ ਐਸਆਈ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਗਈ। ਰਾਮੇਸ਼ਵਰ, 5053/ਡੀHG।

ਐੱਸਡੀ/-

HSੀ/ਡੀO

//ਸੱਚੀ ਅਨੁਵਾਦਿਤ ਕਾਪੀ//"

14. ਉਪਰੋਕਤ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਤੀਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਭਾਵ ਕਿ ਏ.ਐਸ.ਆਈ. ਅਨੂਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਸਾੜਨ ਦੀ ਘਟਨਾ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਦੋਸਤ ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਧਾਰਾ 32 ਆਈ.ਈ.ਏ.

15. ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਿਆਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਓਪਰੇਟਰ 'ਡੀਓ ਰੂਮ' ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਅਤੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਏਐਸਆਈ ਅਨੂਪ ਸਿੰਘ (ਪੀਡਬਲਯੂ 16) ਨੇ ਇੱਕ ਲੜਕੀ ਨੂੰ ਸੜਦੀ ਹੋਈ ਪਾਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਉਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ- ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਉਸ ਨੂੰ. ਇਸ ਲਈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਇਹ ਬਿਆਨ ਮ੍ਰਿਤਕ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਡਿਗਰੀ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਅਪਵਾਦ ਦੁਆਰਾ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਬਿਆਨ ਦੇ ਅਸਲ ਨਿਰਮਾਤਾ ਤੋਂ ਦੂਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਉਸੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਨਿਕਲਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਬਿਆਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.16 ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਮਰਨ ਵਾਲਾ ਐਲਾਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

16. ਡੀਡੀ-II, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਮੈਡੀਕੋ-ਲੀਗਲ ਇਨਕੁਆਰੀ ਰਜਿਸਟਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਇੰਦਰਾਜ਼ ਹੈ

ਡਾ. ਰਾਜ (ਪੀਡਬਲਯੂ8) ਦੁਆਰਾ 2:15 ਏM ਡੀਟੀ. 21.09.2007, ਜੋ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ "ਕਥਿਤ

ਕੁਈਨ ਮੈਰੀ ਸਕੂਲ, ਉੱਤਰੀ ਕੈਂਪਸ, ਮਾਡਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ... ਵਿਖੇ ਸੜੇ

ਕਸਬਾ, ਦਿੱਲੀ ਮਿਤੀ 21/09/07 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 1:40 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਮਰੀਜ਼ ਦੇ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ"

ਫਿਰ ਇਸ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਪਾੜਾ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

"ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਦੁਆਰਾ."

17. ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਮਰਨ ਵਾਲੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਵੀ ਬਰਾਬਰ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਾਰਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ, ਇਹ ਜਲਣ ਦੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ, ਦਲੀਲ ਨਾਲ, ਨਾਕਾਫ਼ੀ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਕੋਈ ਖਾਸ ਪਛਾਣ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸੱਟਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਗਈਆਂ (ਪੈਟਰੋਲ)।

18. ਡੀਡੀ-III ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 3:30 ਵਜੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-17 'ਤੇ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"ਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਦਾ ਬਿਆਨ ਡੀ/ਓ ਸਰਦਾਰ ਹਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੀਓ ਏJ-55ਸੀ, ਸ਼ਾਲੀਮਾਰ ਬਾਗ, ਦਿੱਲੀ ਉਮਰ 22 ਸਾਲ, ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ 9811448556,

ਮੈਂ ਉਪਰੋਕਤ ਪਤੇ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਸਰਸਵਤੀ ਵਿਹਾਰ ਵਿਖੇ ਉਕਤ ਟੈਲੀਕਾਮ ਦੇ ਕਾਲ ਸੈਂਟਰ ਵਿੱਚ ਦਫ਼ਤਰ ਮੈਨੇਜਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਅੱਜ ਮੈਂ 1 ਵਜੇ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਤੋਂ ਵਿਹਲਾ ਹੋ ਗਿਆ, ਮੈਂ ਸੀ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤ ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਸ਼ਰਮਾ ਨਾਲ ਡਿਊਟੀ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ ਮਾਡਲ ਟਾਊਨ ਵਿਖੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਸ਼ਰਮਾ ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਮੈਨੂੰ ਜਾਨੋਂ ਮਾਰਨ ਦੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅੱਜ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਕੁਈਨ ਮੈਰੀ ਸਕੂਲ ਮਾਡਲ ਟਾਊਨ 3 ਵਿੱਚ ਲੈ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਸ਼ਾਲੀਮਾਰ ਬਾਗ ਸਥਿਤ ਆਪਣੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ 'ਤੇ ਛੱਡਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕੁਈਨ ਮੈਰੀ ਸਕੂਲ ਮਾਡਲ ਟਾਊਨ 3 ਵਿੱਚ ਕਾਰ ਰੋਕ ਕੇ ਹੇਠਾਂ ਉਤਰ ਗਿਆ। ਆਪਣੀ ਕਾਰ ਤੋਂ ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਹੇਠਾਂ ਉਤਾਰਿਆ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਤੇਲ ਦੀ ਬੋਤਲ ਪਾ ਦਿੱਤੀ ਜੋ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ ਸੀ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਪਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਸਿਰਫ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਬੌਸ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹੋ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਅਸੀਂ ਗਰਮਾ-ਗਰਮ ਬਹਿਸ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਵਿਚਕਾਰ ਝਗੜਾ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਨੇ ਡੋਲ੍ਹੇ ਹੋਏ ਤੇਲ 'ਤੇ ਮਾਚਿਸ ਦੀ ਸਟਿਕ ਨਾਲ ਮੈਨੂੰ ਅੱਗ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ। ਮੈਂ ਕਮੀਜ ਅਤੇ ਸਲਵਾਰ ਦੇ ਫੱਟਣ ਨਾਲ ਮੇਰੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪੀਸੀਆਰ ਵੈਨ ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਆਈ ਅਤੇ ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਤੋਂ ਫਰਾਰ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਪੀਸੀਆਰ ਵੈਨ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਜੇਪੀਐਨ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ। ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਨੇ ਤੇਲ ਪਾ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਸ਼ਰਮਾ ਖਿਲਾਫ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਬਿਆਨ ਸਹੀ ਸੁਣਿਆ। ਐੱਸਡੀ/ Eਐੱਨgliਐੱਸh ਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਨੇ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਐੱਸ।ਪੀਐੱਸ ਮਾਡਲ ਟਾਊਨ ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤਾ 21.09.07 ਡਿਊਟੀ ਅਫਸਰ ਪੀ.ਐਸ. ਮਾਡਲ ਦਿੱਲੀ ਇਹ ਦਰਜ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਡੀਡੀ ਨੰਬਰ 8ਏ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੈਂ ਸੀ.ਟੀ. ਨਾਲ ਜੇ.ਪੀ.ਐਨ. ਹਸਪਤਾਲ ਗਈ। ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੰਬਰ 2678/ਐਨਡਬਲਯੂ, ਐਮ.ਐਲ.ਸੀ. ਨੰਬਰ 105892 ਰਾਹੀਂ ਮਰੀਜ਼ ਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਲਈ ਫਿੱਟ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਕੁਮਾਰੀ ਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਨੇ ਆਪਣਾ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ, ਉਸਦਾ ਬਿਆਨ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਉਸਨੇ ਆਪਣਾ ਬਿਆਨ ਸਹੀ ਪਾਇਆ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ। ਮੈਂ ਇਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ, ਬਿਆਨ, ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ MLਸੀ ਤੋਂ ਅਪਰਾਧ U/ਐੱਸ 307 ।ਪੀਸੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਐੱਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਅਤੇ IO ਨੂੰ ਐੱਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ ਦੇ ਨਾਲ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀਟੀ ਪਰਮਜੀਤ ਨੰਬਰ 2673/ਐੱਨਡਬਲਯੂ ਨਾਲ ਰੁੱਕਾ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧ ਟੀਮ ਨੂੰ ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਘਟਨਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਅਤੇ ਸਮਾਂ 1.40 ਏM ਮਿਤੀ 21.09.07, ਕੁਈਨ ਮੈਰੀ ਸਕੂਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ, ਮਾਡਲ ਟਾਊਨ, ਦਿੱਲੀ, ਰੁਕਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਅਤੇ ਰਵਾਨਗੀ: 2.50 ਏM ਮਿਤੀ 21.09.07 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 1.40 ਵਜੇ ਐਸ.ਆਈ ਬਲਵੰਤ

ਸਿੰਘ ਡੀ-800 ਪੀ.ਐਸ. ਮਾਡਲ ਟਾਊਨ ਦਿੱਲੀ ਪੀ.ਆਈ.ਐਸ. ਨੰਬਰ 29680224। ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਸਲ ਰੁੱਕਾ ਐਫਆਈਆਰ ਦੀ ਕਾਪੀ ਦੇ ਨਾਲ ਨੰਬਰ ਨੰਬਰ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਰੁੱਝਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਐਫਆਈਆਰ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਡਾਕ ਰਾਹੀਂ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਜਾਵੇਗੀ।"

19. ਇਹ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਤੀਜਾ ਬਿਆਨ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕੋਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਡਾਕਟਰ ਜਾਂ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ, ਏ ਸਮਝਦਾਰੀ ਦਾ ਨਿਯਮ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸਮਰਥਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਤੋਂ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰੋ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਜਦੋਂ ਤੀਜਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਸੱਟਾਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਉਸ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਮੈਡੀਕਲ ਟੀਮ ਦੁਆਰਾ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਬਿਆਨ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਦਾ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਨ ਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਡਾਕਟਰੀ ਰਾਏ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਡੀਡੀ-III. ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਬੱਦਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਇਹ ਕੁਦਰਤੀ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਸੱਚ ਅਤੇ ਸਵੈਇੱਛਤ ਹੋਣ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹੋਰ ਸਥਿਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਦੀ ਹੈ। ਮੌਜੂਦ ਹੋਰ ਹਾਲਾਤਾਂ ਬਾਰੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

20. ਡੀਡੀ-IV ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮਾਤਾ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਬਿਆਨ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਦਿਲਚਸਪੀ ਵਾਲਾ ਗਵਾਹ ਹੋਵੇਗਾ। ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਮਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ:

"ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਜਸਮੇਰ ਕੌਰ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੀ ਸੱਚੀ ਅਨੁਵਾਦਿਤ ਕਾਪੀ

ਐੱਫਆਈਆਰ/ਡੀਡੀ ਨੰ. 615/07 ਮਿਤੀ: 21.09.2007 ਅਧੀਨ 307,302 ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ, ਥਾਣਾ: ਮਾਡਲ ਟਾਊਨ, ਦਿੱਲੀ।

ਜਸਮੇਰ ਕੌਰ ਦਾ ਬਿਆਨ ਸਵਰਗੀ ਸਰਦਾਰ ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਉਮਰ 61 ਸਾਲ, ਮਕਾਨ ਨੰ. 17-ਐਫ, ਵਾਰਡ ਨੰ. 15, ਗੋਵਿੰਦ ਨਗਰ, ਰੋਪੜ, ਪੰਜਾਬ

ਸਟੇਟਮੈਂਟ

ਨੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮੈਂ ਉਪਰੋਕਤ ਪਤੇ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮੈਂ ਘਰੇਲੂ ਔਰਤ ਹਾਂ। ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਸ਼ਰਮਾ ਵੱਲੋਂ 21.09.2007 ਨੂੰ ਮੇਰੀ ਧੀ 'ਤੇ ਪੈਟਰੋਲ ਪਾ ਕੇ ਅੱਗ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਐਲ.ਐਨ.ਜੇ.ਪੀ. ਹਸਪਤਾਲ 'ਚ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ, ਉਸੇ ਦਿਨ ਮੈਂ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਅਗਰਸੈਨ ਹਸਪਤਾਲ 'ਚ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਦਾ ਚੰਗਾ ਇਲਾਜ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ। ਇਲਾਜ ਦੌਰਾਨ ਮੇਰੀ ਬੇਟੀ ਕਿ.ਮੀ. ਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਦੀ ਅੱਜ 03.10.2007 ਨੂੰ ਮਹਾਰਾਜਾ ਅਗਰਸੈਨ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਖੇ ਤੜਕੇ 3.35 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ, ਮੈਂ ਬੀ.ਜੇ.ਆਰ.ਐਮ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇਹ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਮੇਰੀ ਧੀ ਅਰਥਾਤ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਹੈ। ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਦੀ ਮੌਤ...

ਬਿਆਨ ਸੁਣਿਆ ਅਤੇ ਸਹੀ ਪਾਇਆ।

ਐਸ.ਡੀ./-

ਜਸਮੇਰ ਕੌਰ

ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ

ਐੱਸਡੀ/-

ਅਤੇ,

ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ

ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ: ਮਾਡਲ ਟਾਊਨ, ਦਿੱਲੀ

ਮਿਤੀ: 03.10.2007

ਐੱਸਡੀ/-

ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਐਸ.ਆਈ

ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ: ਮਾਡਲ ਟਾਊਨ, ਦਿੱਲੀ

ਮਿਤੀ: 03.10.2007"

21. ਅਸੀਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੀ ਜਿਰ੍ਹਾ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਗਵਾਹ ਨੇ 03 ਅਕਤੂਬਰ 2007 ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਕੋਈ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਕਿ ਉਸਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਅਜੇ ਵੀ, ਅਜਿਹੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦੋਸ਼ੀ ਪ੍ਰਤੀ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਅਰਥਾਤ ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਵੇਰਵੇ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦਾ ਹੈ।

22. ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਿਸੇ ਲਿਖਤੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੱਥੇ, ਅਸੀਂ ਸਿਰਫ਼ ਪੀਡਬਲਯੂ-5 (ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮਾਂ) ਪੋਸਟ ਦੇ ਐਗਜ਼ਾਮ-ਇਨ-ਚੀਫ਼ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ, ਬਿਆਨ ਅਤੇ ਗਵਾਹੀ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਲੈ ਕੇ, ਡੀਡੀ-IV ਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਮੁੱਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

23. ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਫਸਾਉਣ ਵਾਲੀ ਉਸ ਦੀ ਗਵਾਹੀ (ਪ੍ਰੀਖਿਆ-ਇਨ-ਚੀਫ਼) ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:-

"ਮਨਦੀਪ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਫਤਰ ਤੋਂ ਕਾਰ ਵਿਚ ਬਿਠਾ ਕੇ ਲੈ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ, ਸਗੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਡਲ ਟਾਊਨ ਦੀ ਇਕ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਲੈ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਨਹੀਂ ਆਈ। ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਉਹ ਕਾਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆਈ ਤਾਂ ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਨੇ ਉਸ 'ਤੇ ਪੈਟਰੋਲ ਪਾ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਾ ਦਿੱਤੀ।

24. ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹਾਂ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰੀ ਓਬੂਲਾ ਰੈੱਡੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ" ਵਿੱਚ, ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੀ

ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਦਿਲਚਸਪੀ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਪੱਖਪਾਤ ਵੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕੀ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੱਕ ਅਟੱਲ ਨਿਯਮ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਿਲਚਸਪੀ ਵਾਲੇ ਸਬੂਤ ਤਾਂ ਹੀ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੇਕਰ ਸੁਤੰਤਰ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਭੌਤਿਕ ਵੇਰਵਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੱਦ ਤੱਕ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਬੱਸ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਜਾਂਚਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਸਾਵਧਾਨੀ ਦੇ ਨਾਲ, ਮੰਨ ਲਓ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਜਾਂਚ 'ਤੇ, ਦਿਲਚਸਪੀ ਵਾਲੀ ਗਵਾਹੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਜਾਂ ਸੰਭਾਵਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ, ਉਸ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

25. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪੁਲੀਚੇਰਲਾ ਨਾਗਰਾਜੂ ਉਰਫ਼ ਨਾਗਰਾਜਾ ਰੈਡੀ ਬਨਾਮ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ" ਵਿੱਚ, ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ, ਜੋ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਹਨ, ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਤੈਅ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਗਵਾਹ ਦੇ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਖਾਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਉਹ ਜਾਂ ਤਾਂ ਪੱਖਪਾਤੀ ਹੈ ਜਾਂ ਮਰੇ ਹੋਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਕਤ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਸਿਰਫ਼ ਵਧੇਰੇ ਸਾਵਧਾਨੀ ਅਤੇ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਨਾ ਤਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਬਚ ਸਕੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਬੇਕਸੂਰ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਜੇਕਰ, ਅਜਿਹੀ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਸਬੂਤ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵੀ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਸ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਝੂਠਾ ਫਸਾਉਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ ਦੋਸ਼ੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਉਸਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਮੱਗਰੀ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

26. ਡੀਡੀ-IV ਮਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਹੈ (ਜੋ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਵਸਨੀਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਘਟਨਾ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਹੀ ਦਿੱਲੀ ਪਹੁੰਚੀ ਹੋਵੇਗੀ) ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਖਾਸ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਏ) ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਵਿਗੜਨਾ ਅਤੇ b) ਕਿਸੇ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੀ ਗੈਰ-ਉਪਲਬਧਤਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਡਾਕਟਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਦੋਸ਼ੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਿਆਨ ਦੀ ਸੱਚਾਈ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮਾਂ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਪੀਡਬਲਯੂ5 ਇੱਕ ਦਿਲਚਸਪੀ ਵਾਲਾ ਗਵਾਹ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਦਿਲਚਸਪੀ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਲਈ ਆਮ ਨਿਯਮ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦੂਜੇ ਸੁਤੰਤਰ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਇਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਵੱਲੋਂ ਮਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਸੁਤੰਤਰ ਤਾੜਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ। ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਦੋ ਕਾਰਕਾਂ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੀ ਘਾਟ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮਾਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਭਾਈ ਗਈ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੀ ਗੁੱਸਾ, ਅਜਿਹੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਲਈ. ਜੇਕਰ ਉੱਥੇ ਮੌਜੂਦ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੋਈ ਹੁੰਦੀ, ਤਾਂ ਉਸੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਇਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨਾ ਦੋਸ਼ੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨਾਲ ਪੱਖਪਾਤ ਕਰੇਗਾ, ਅਤੇ ਇਸਲਈ, ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

27. ਇਸ ਕਥਨ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਅਵਿਸ਼ਵਾਸਤਾ ਇਸ ਤੱਥ ਦੁਆਰਾ ਵਧੀ ਹੈ ਕਿ ਮਾਂ ਦੇ ਉਸ ਬਿਆਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਭੌਤਿਕ ਅੰਤਰ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕਾ 'ਤੇ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਦਾ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅੱਗ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹੋਰ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਾਲ ਹੀ, MLਸੀ 30% ਸੜਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਰੀਰਕ ਸੱਟ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ

ਸੁਧਾਰ/ਅਤਿਕਥਾ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਦੋਸ਼ੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਉਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਬਿਆਨ ਅਤੇ ਗਵਾਹੀ ਵਿਚ ਇਕ ਹੋਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅੰਤਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ "ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਨੇ ਉਸ 'ਤੇ ਪੈਟਰੋਲ ਪਾ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ" ਉੱਥੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਹੈ।

28. ਡੀਡੀ-I ਸਿਰਫ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਘਟਨਾ ਦਾ ਕੋਈ ਸੰਦਰਭ ਜਾਂ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ, ਭਾਵ, ਦੋਸ਼ੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਜ਼ਖਮੀ ਹਾਲਤ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਫਿਰ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਸਾਨੂੰ ਕੁਝ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰਦੇ ਹਨ- ਏ) ਇਹ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਘੋਸ਼ਣਾ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਨਾਮ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵੇਰਵਿਆਂ ਜੋ ਸੰਬੰਧਤ ਅਤੇ ਮਦਦਗਾਰ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਪਛਾਣ ਦੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਟੈਲੀਫੋਨ, ਪਤੇ ਦੇ ਵੇਰਵੇ, ਦੋਸ਼ੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਵੇਰਵਾ, ਕੰਮ ਦੀ ਥਾਂ, ਆਦਿ, ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮਾਲਕ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਆਏ? b) ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਕਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਕੋਈ ਰਿਕਾਰਡ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਹੈ? ਸੀ) ਬਿਆਨ 1:55 ਏM 'ਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਕਾਲ ਸੈਂਟਰ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ, ਜਿੱਥੇ ਦੋਸ਼ੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੋਵੇਂ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸਨ, ਨੂੰ 2:00 ਏM 'ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਗੈਰ-ਵਿਵਾਦਿਤ ਗਵਾਹੀ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ- ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ , ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਸੰਭਵ ਸੀ? ਰਿਕਾਰਡ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਕਾਬੂ ਕੀਤਾ।

29. ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਵਾਲ ਜੋ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਡੀਡੀ-1 ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਡੀਡੀ-2 ਲਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਡੀਡੀ-3 ਦੀ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਐਫਆਈਆਰ ਕਿਉਂ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ? ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਡੀਡੀ-II ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਹਿੱਸੇ, ਬਾਂਹ, ਮੋਢੇ ਅਤੇ ਵਾਲਾਂ 'ਤੇ ਜਲੇ ਹੋਏ ਸਨ, ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸਤਹੀ ਅਤੇ ਡੂੰਘੇ ਜਲਣ ਦੀ ਮਾਤਰਾ 30% ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਕੀ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਤ ਦਾ ਕੋਈ ਵਾਜਬ ਖਦਸ਼ਾ ਸੀ, ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਮਰਨ ਦੇ ਐਲਾਨਾਂ ਵਜੋਂ ਮੰਨਣਯੋਗ?

30. ਦੋਸ਼ੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਦੇਖੀ ਗਈ ਥਿਊਰੀ ਨੂੰ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਅਤੇ ਉਹ ਘਟਨਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਇਕੱਠੇ ਸਨ। ਡੀਡੀ-1 ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਤਫ਼ਤੀਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੀ ਵਾਪਰਿਆ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇਹ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਅਤੇ ਆਖਰਕਾਰ ਉਸਨੂੰ ਕਦੋਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਾਤ 8 ਵਜੇ।

31. ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਡੀਡੀ-I ਅਤੇ ਡੀਡੀ-IV ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਣਨ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੇ ਦਿਲਚਸਪੀ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਡੀਡੀ-II ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਦੋਸ਼ੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਨਾਮ ਦੇ ਇੰਟਰਪੋਲੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸੰਮਿਲਨ ਦੇ ਸੰਦੇਹ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪਾੜੇ ਲਈ ਕੋਈ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਡੀਡੀ-III ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸ ਮਾਨਸਿਕ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਇਲਾਜ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਚਰਚਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੇ ਬਿਆਨ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

32. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਅਸੀਂ ਅਸੰਗਤਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਪਾਸੇ ਬਿੰਦੀਆਂ ਪਾਉਣ ਲਈ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਪੀਡਬਲਯੂ13 ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ, ਪੀਡਬਲਯੂ17 ਦੇ ਨਾਲ, ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਸਵੇਰੇ 1:55 ਵਜੇ ਹਸਪਤਾਲ ਜਾਣ ਲਈ ਨਿਕਲਿਆ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਥੇ ਪੁੱਜਣ 'ਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.13 ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਭਰਾ ਉਥੇ ਮੌਜੂਦ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸਦੇ ਉਲਟ, ਪੀਡਬਲਯੂ17 ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਹ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਸੀ, "ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਦਾ ਕੋਈ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਸੀ।" ਇਹ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਭਰਾ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵੇਰਵੇ ਕਿਵੇਂ ਅਤੇ ਕਦੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਆਂਦਾ। ਹੋਰ ਉਲਝਣ ਪੀਡਬਲਯੂ5 ਦੇ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਆਪਣੇ ਬੇਟੇ ਦੀ ਸੰਗਤ ਵਿੱਚ ਆਈ ਸੀ ਅਤੇ ਅਗਲੇ ਦਿਨ, ਭਾਵ 22 ਸਤੰਬਰ 2007 ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਗਈ ਸੀ। ਭਰਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ, ਜੋ ਹੋਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਦੋਸ਼ੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨਾਲ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ 'ਤੇ ਰੌਸ਼ਨੀ ਪਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

33. ਇਹ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਆਪਣੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਛੇ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਤੱਕ ਬੋਲਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸਨੂੰ ਜੀਵਨ ਸਹਾਇਤਾ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਫਿਰ ਵੀ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਜਾਂ ਡਾਕਟਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਉਸ ਦੀ ਫਿਟਨੈਸ ਦਾ ਅਸਲ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਅਣਜਾਣ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

34. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਨੋਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਕਥਿਤ ਮਰਨ ਦੇ ਐਲਾਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਦੋਸ਼ੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਸਥਾਪਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਮਰਨ ਵਾਲਾ ਘੋਸ਼ਣਾ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਟਿਊਸ਼ਨ, ਪ੍ਰੋਂਪਟ ਆਦਿ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਯਕੀਨ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਆਧਾਰ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਬਾਰੀਕੀ ਨਾਲ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਨੂੰ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਵੀ ਸਿਲਸਿਲਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਅਸੀਂ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖ ਸਕੀਏ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਦੋਸ਼ੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਵਾਹਨ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਦੋਸ਼ੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਵੀ ਮਤਭੇਦ ਜਾਂ ਦੁਸ਼ਮਣੀ, ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਅਤਿਅੰਤ ਕਿਸਮ ਦੀ ਹੈ; ਦੋਸ਼ੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਜਲਣਸ਼ੀਲ ਪਦਾਰਥ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਪਦਾਰਥ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਲਈ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਖਰੀਦ ਜਾਂ ਬਿਆਨ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ, ਆਦਿ। ਇਹ ਕਾਰਕ ਅਤੇ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਜਨਤਕ ਪਹੁੰਚ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਹੋਏ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧ ਨੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਕੇਸ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ।

35. ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਦੋਸ਼ੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੇ ਐਲਾਨਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣਾ, ਜਦੋਂ ਉਸਦੇ ਨਾਮ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਮੱਗਰੀ ਵੇਰਵਿਆਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਦੋਂ ਹੋਰ ਸਥਿਤੀਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜੋ ਦੋਸ਼ੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਸਾਨੂੰ ਇਸਤਗਾਸਾ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਣ-ਵਿਆਖਿਆ ਪਾੜੇ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਕੇਸ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਹੱਦ ਤੋਂ ਪਰੇ ਛੱਡਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸ਼ੱਕ.

36. ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ। 21.10.2013 ਦੇ ਹੁਕਮ ਰਾਹੀਂ ਦੋਸ਼ੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਬਾਂਡ ਡਿਸਚਾਰਜ ਹੋ ਗਏ ਹਨ।

37. ਇੰਟਰਲੋਕਿਊਟਰੀ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਹੈੱਡਨੋਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ: ਅੰਕਿਤ ਗਿਆਨ ਕੇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ: ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Tarun Mehra
Advocate